

Mangelfuld skolegang og læring for børn og unge i udsatte positioner

Børn og unge i udsatte positioner har større udfordringer og klarer sig betydeligt dårligere fagligt i skolen sammenlignet med deres jævnaldrende.*

De har mere fravær, flere skoleskift, trives dårligere og klarer sig dårligere end øvrige elever ved folkeskolens afgangsprøve.

Nationale data** viser, at 37.716 børn og unge i alderen 6-17 år modtog forebyggende eller støttende indsatser ved udgangen af 2024. Hertil var 10.037 børn og unge anbragt uden for hjemmet.

Nationale data viser også, at disse børn og unge i høj grad forlader grundskolen med så ringe læse- og regnefærdigheder, at det begrænser deres mulighed for at gennemføre en ungdomsuddannelse.

* Børn og unge i udsatte positioner defineres her som børn og unge, som modtager støtte eller en anbringelse efter barnets lov

** Data fra social.dk (<https://www.social.dk/data/rapportbank/rapporter/udsatte-boern-og-unges-skolegang-og-laering>)

Lave resultater ved folkeskolens afgangseksamen og lav andel af unge, der begynder på en ungdomsuddannelse

Kun 53 pct. af unge i udsatte positioner bestod dansk og matematik ved folkeskolens afgangseksamen i skoleåret 2024/2025, mens det blandt alle elever er 86 pct.*

Hvis en ung ikke består dansk og matematik ved folkeskolens afgangseksamen, begrænser det den unges mulighed for at opnå direkte adgang til ungdomsuddannelse væsentligt.

Kun 43 pct. af unge i udsatte positioner, der modtog udvalgte sociale indsatser i året for folkeskolens afgangseksamen, er i gang med eller har færdiggjort en ungdomsuddannelse fem år efter folkeskolens afgangseksamen. For øvrige unge er det 85 pct.**

* Data fra social.dk (<https://www.social.dk/data/rapportbank/rapporter/udsatte-boern-og-unges-skolegang-og-laering>)

**Social- og Boligstyrelsens egne beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik, skoleåret 2023/2024

Hvordan ser det ud i jeres kommune?

På social.dk finder I samkørte data på social- og skoleområdet for fire udvalgte nøgletal:

- Karakterer i 9.-klasseprøver i dansk og matematik
- Elevfravær 0.-9. klasse
- Elevtrivsel 4.-9. klasse
- Skoletilbud.

Rapporten finder I via dette link: <https://www.social.dk/data/rapportbank/rapporter/udsatte-boern-og-unges-skolegang-og-laering>

Under fanen "kommuner" kan I få vist nøgletallene for jeres kommune specifikt.*

I kan bruge data som input til drøftelse af, hvilke mål I vil opnå for udsatte børn og unges skolegang i jeres kommune.

Refleksion

Hvad hæfter I jer ved, når I ser data for jeres kommune?

- *Hvordan klarer unge i udsatte positioner sig ved folkeskolens afgangseksamen i jeres kommune?*
- *Hvordan ser det ud med skolefravær for børn og unge i udsatte positioner i jeres kommune?*
- *Hvordan arbejder I som kommune med trivslen for børn og unge i udsatte positioner?*
- *Hvordan styrker I som kommune en sammenhængende indsats for børn og unge i udsatte positioner uanset skoletilbud? Giver data anledning til refleksion over jeres praksis?*

Hvilke indsatser hos jer vil kunne styrke skolegangen for børn og unge i udsatte positioner på tværs af social- og skoleområdet?

En mangelfuld skolegang har menneskelige og økonomiske konsekvenser

Det har ofte store konsekvenser for det enkelte barns trivsel og faglige udvikling, når det ikke går godt i skolen, og når unge ikke opnår mulighed for at komme videre i en ungdomsuddannelse.

Men det har også negative økonomiske konsekvenser – især for kommunen.

*Social- og Boligstyrelsen har foretaget potentialeberegninger af, hvad det betyder for en række ydelser, hvis børn og unge, der modtager sociale indsatser efter barnets lov, består folkeskolens 9.-klasseprøve i dansk og matematik. For kommunen er potentialet samlet på omkring 1 mio. kr. pr. barn.**

* Social- og Boligstyrelsens egne beregninger på baggrund af registerdata fra Danmarks statistik

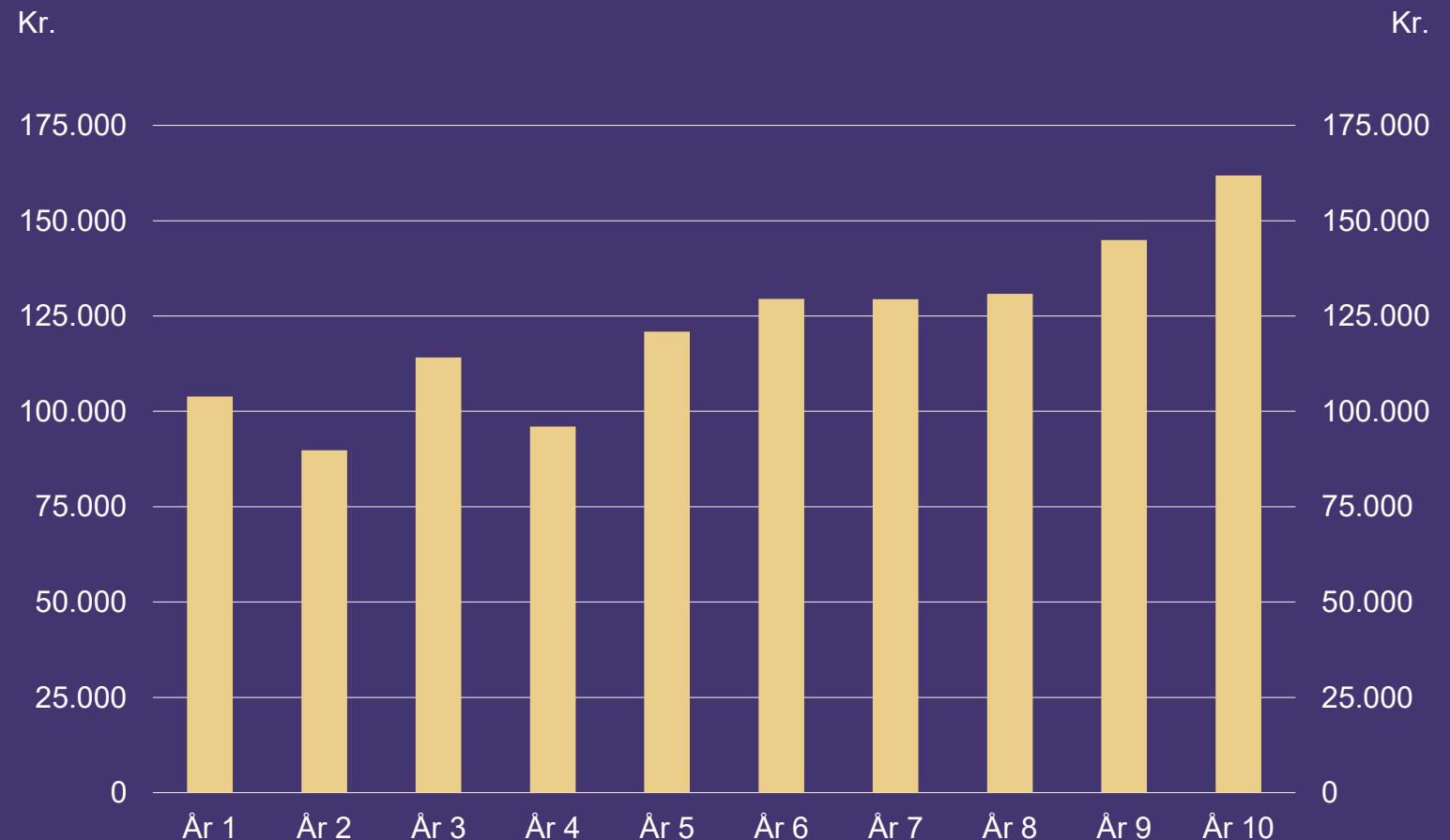
Budgetøkonomiske potentialer ved, at børn og unge, som modtager sociale indsatser, består dansk og matematik ved folkeskolens afgangseksamen

Det samlede budgetøkonomiske potentiale, ved at børn og unge i udsatte positioner består folkeskolens afgangsprøver i dansk og matematik i grundskolen, er lidt over 1 mio. kr. over en 10-årig periode pr. barn.

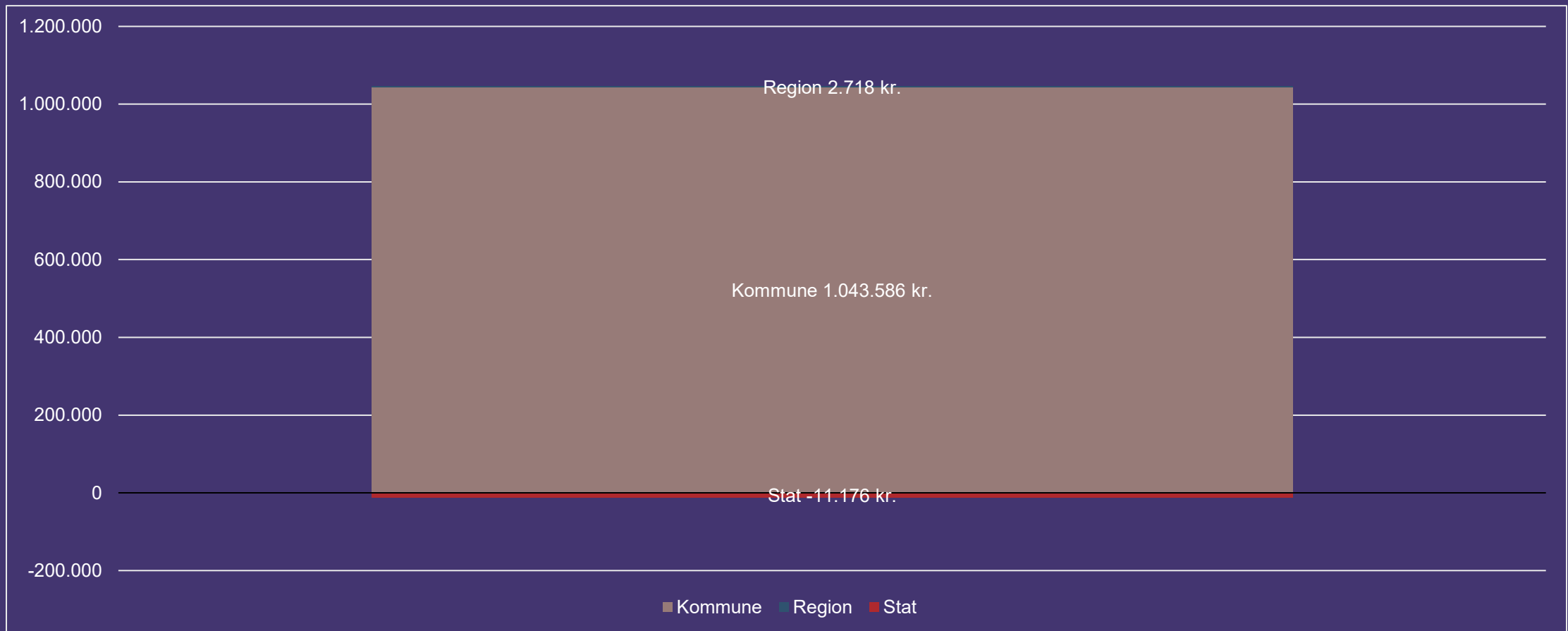
Det er kommunen, der høster den største gevinst, mens statens udgifter stiger lidt med godt og vel 10.000 kr., hvilket skyldes øgede udgifter forbundet med overgang til ungdomsuddannelse.

Kommunens gevinst følger af, at børn og unge i udsatte positioner i mindre grad modtager ydelser og indsatser i voksenlivet, når de består folkeskolens afgangsprøver i dansk og matematik.*

**Social- og Boligstyrelsens egne beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik*

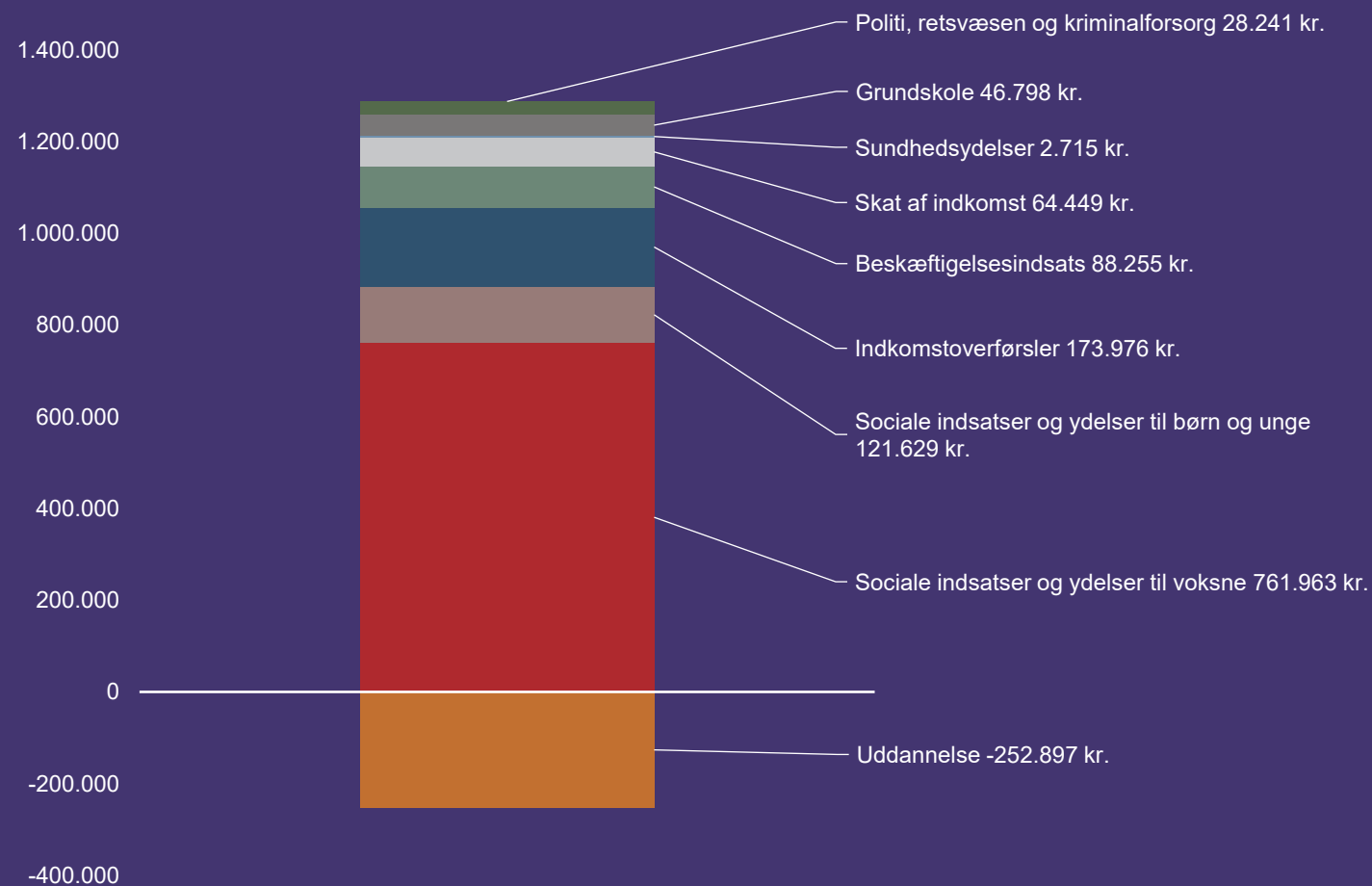

Budgetøkonomiske potentialer ved, at børn og unge, som modtager sociale indsatser, består dansk og matematik ved FSA (pr. barn)

* Social- og Boligstyrelsens egne beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik

Samlet budgetøkonomisk potentiale fordelt på hovedområder

Når et barn/ung i en udsat position får et fagligt løft og derved består folkeskolens afgangseksamen med minimum 02 i dansk og matematik, kan det medføre en stor samlet økonomisk gevinst for de offentlige budgetter – ud over de menneskelige gevinster for den unge.

- Den unge modtager færre sociale ydelser og indsatser både i teenageårene og i voksenlivet.
- Den unge kommer oftere i uddannelse, både videre i ungdomsuddannelse og videregående uddannelser, og kommer oftere i beskæftigelse. Samtidig modtager den unge færre indkomstoverførsler og beskæftigelsesindsatser.
- Den unge kommer også mindre i kontakt med politi, retsvæsen og kriminalforsorgen.

Refleksion

Hvilke refleksioner giver de budgetøkonomiske potentialer anledning til i forhold til fx mål og praksis på området i jeres kommune?